

Компетентісно орієнтоване завдання визначено як інтегративну дидактичну одиницю, що вміщує в собі зміст, технології навчання і оцінювання якості навчальних досягнень учнів та забезпечує розвиток як предметних, так і ключових компетентностей у навчальному процесі.

Встановлено, що виконання таких завдань передбачає розуміння їх кінцевої мети і призначення, що створює мотивацію як до ефективного виконання конкретного завдання, так і до навчальної діяльності в цілому. Однією з їх основних рис компетентісно орієнтованих завдань є технологічність, яка передбачає наявність чіткої структури (стимул, формулювання завдання, джерело інформації, модельна відповідь).

Саме у такій якості компетентісно орієнтовані завдання було застосовано у рукописах підручника та зошита для контролю й оцінювання навчальних досягнень учнів з російської мови для 5 класу ЗНЗ з російською мовою навчання. Запропоновані завдання спрямовані на розв'язання проблемних ситуацій, розвиток критичного мислення та формування комунікативної компетенції, розвивають творчі здібності учнів, залучають їх до проектної, пошукової роботи.

Вони мають практико орієнтований характер, співвіднесені з життєвим досвідом учнів.

У матеріалах підручника та зошита, представлено різні за формою репрезентації та способами організації завдання, які стимулюють самостійну діяльність учнів, що у подальшому сприятиме формуванню ініціативних та конкурентоспроможних членів суспільства, здатних мислити нестандартно і досягати успіху у всіх сферах життєдіяльності.

Працюючи над завданнями підручника і зошита, учень сам визначає шляхи вирішення проблеми, а вчитель виконує функції організатора, консультанта, що супроводжує самостійну роботу учнів. Ця модель взаємодії під час виконання навчальних завдань, значно підвищує мотивацію діяльності учнів, що сприяє покращенню результатів навчання в цілому.

Зміст і формулювання завдань співвіднесено з ієрархією навчальних цілей, основними серед яких є розвиток основних видів мовленнєвої діяльності, уміння успішно застосовувати мову з комунікативною метою.

Розроблені завдання як засоби контролю й оцінювання навчальних досягнень учнів на засадах компетентісного підходу, що представлена у підручнику та зошиті, активізації особистісного фактору у процесі навчання мов і літератур етнічних меншин у загальноосвітніх навчальних закладах України, сприятиме підвищенню якості та об'єктивності оцінювання рівня навчальних досягнень учнів контексті основних положень концепції Нової української школи.

КОМПЕТЕНТІСНО ОРІЄНТОВАНІ ЗАВДАННЯ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАЛЬНОГО ОЦІНЮВАННЯ УЧНІВ ІЗ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

В. В. Снегір'ова, канд. пед. наук

На узагальнювально-впроваджувальному етапі наукового дослідження було уточнено зміст і види компетентісно орієнтованих завдань із зарубіжної

літератури. Під час конструювання цих завдань ураховано такі їх загальні характеристики:

- проблемність (компетентнісно орієнтовані завдання повинні містити в своїй основі навчальну проблему);

- зацікавленість (особистісна значущість, мотивація, стимул) для учнівської аудиторії певного віку;

- діяльнісний компонент (виконання компетентнісно орієнтованого завдання має передбачати застосування різних узагальнених способів дій, в першу чергу розумових – аналіз, порівняння, узагальнення, абстрагування, синтез та ін.);

- усвідомленість (усвідомленню процесу та результату виконання компетентнісно орієнтованого завдання сприяє поєднання колективних та індивідуальних форм роботи, наприклад, обговорення завдання спільно всією групою учнів, організація дискусії під час роботи в малих групах або в процесі парної роботи, метод проектів);

- рефлексивність (виконання компетентнісно орієнтованого завдання має завершуватися рефлексивними діями учня, який не тільки оцінює результат своєї навчальної діяльності, а й аналізує процес виконання завдання).

Водночас було взято до уваги, що компетентності (в т.ч. ключові) формуються в ході всього навчального процесу, якщо специфічні особливості літератури як шкільного предмета використовуються повною мірою. А це насамперед, урахування сприйняття художнього твору як мистецтва слова; поступове нарощування труднощів у завданнях; забезпечення взаємозв'язку завдань, спрямованих на розвиток емоційної та інтелектуальної сфер, читацької та аналітичної діяльності учнів. Систему завдань до художнього тексту з урахуванням цих методичних принципів запропоновано у підручниках з інтегрованого курсу «Література (російська та зарубіжна)» для 5–9 класів (5, 7, 8 класи – автор Сімакова Л. А.; 6, 9 класи – автори Сімакова Л. А., Снегірьова В. В.).

У них аналіз художнього тексту поділено на кілька етапів, які в сукупності ведуть учня від безпосереднього сприйняття до поглибленого, створюючи при цьому сприятливі умови не тільки для осмислення тексту твору, а й для зацікавленого читання його, для набуття досвіду занурення в художній текст, розвитку в учнів умінь роботи з ним і формування предметних компетенцій. Завдання об'єднано в рубрики, що робить їх особливо наочними («Ваші перші враження, роздуми, оцінки», «Заглибимось у текст твору», «Для дискусії», «Для самостійної роботи», «Для майбутніх філологів» «Розширюємо культурний кругозір»). Така структура викликає в учнів установку на конкретну діяльність і рефлексію, сприяє особистісно-орієнтованому підходу до оцінки їхніх навчальних досягнень.

РЕАЛІЗАЦІЯ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ ДО ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ 3-4 КЛАСІВ З МОВИ ІВРИТ

Н. В. Бакуліна, канд. пед. наук

У процесі здійснення узагальнювально-впроваджувального етапу наукового дослідження й апробації розроблених матеріалів було уточнено зміст і види